

Valsts vides dienests

LIELRĪGAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084278, e-pasts: lielriga@lielriga.vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā, 2019.gada 16.jūlijā

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.RI19SI0094

Sākotnējā izvērtējuma mērķis ir noteikt, vai pieteiktā paredzētā darbība atsevišķi vai kopā ar citām darbībām varētu būtiski ietekmēt vidi. Sākotnējā izvērtējuma uzdevums nav precīzi dokumentēt ietekmju apjomu un definēt projekta īstenošanas nosacījumus. Detalizēts ietekmju apjoma un būtiskuma izvērtējums ir veicams ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un tam pakārtotajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai gadījumā, ja sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiek secināts, ka pieteiktās paredzētās darbības īstenošanas rezultātā ir iespējama būtiska ietekme uz vidi.

1. Paredzētās darbības ierosinātāja:

SIA „Rīgas BioEnerģija”, reģ.Nr.40103857024, Rencēnu iela 16, Rīga, LV-1073 (turpmāk - iesniedzēja).

2. Paredzētās darbības nosaukums:

Biokurināmā katlu mājas būvniecība.

3. Paredzētās darbības norises vieta:

Rencēnu iela b/n (kadastra Nr.0100 121 1239, 0100 121 4116), Rīga.

4. Informācija par paredzēto darbību, iespējamām paredzētās darbības vietām un izmantojamo tehnoloģiju veidiem:

Saskaņā ar iesniegumā minēto iesniedzēja plāno būvēt biokurināmā katlu māju. Katlu mājā uzstādīs divus vienādus šķeldas katlus ar kopējo uzstādīto siltuma jaudu 40 MW (2x20) ar lietderības koeficientu $\eta = 85\%$. Kopējā nominālā ievadītā siltuma jauda būs 47 MW. Paredzēts uzstādīt arī divus dūmgāzu kondensatorus (katru ar jaudu 4 MW). Sadedzināšanas iekārtā kā kurināmo izmantos šķeldu, mežizstrādes šķeldu ar zāģu skaidu un koksnes mizas piejaukumu līdz 413 600 m³ gadā. Katlu mājā paredzēts saražot līdz 363 000 MWh siltumenerģijas gadā.

Biokurināmā katlumājas komplekss sastāvēs no šādām iekārtām un tehnoloģiskajām konstrukcijām: slēgta šķeldas noliktava, auto svāri un pārkraušanas sistēma, 2 katla agregāti ar ūdenssildāmo katlu un palīgiekārtām, 4 dūmgāzu attīrīšanas iekārtas – multicikloni, 2 dūmgāzu attīrīšanas iekārtas – elektrostatiskie filtri, 2 dūmgāzu kondensatori, 2 NO_x samazināšanas sistēmas un palīgiekārtas, dūmgāzu cauruļvadi un nosūcēji, 2 dūmeņi (H=45m, D=1,2m), 6 pelnu savākšanas iekārtas ar maināmiem slēgtiem konteineriem (sistēmā uztverto pelnu un putekļu uzkrāšanai), sistēmas papildināšanas ūdens sagatavošanas iekārtas, notekūdeņu (kondensāta) priekšattīrīšanas (neitralizācijas) iekārtas, ražošanas telpu piespiedu ventilācijas sistēma ar putekļu filtriem izplūdē, sistēmas elektroinstalācijas un vadības

automatizācijas bloks.

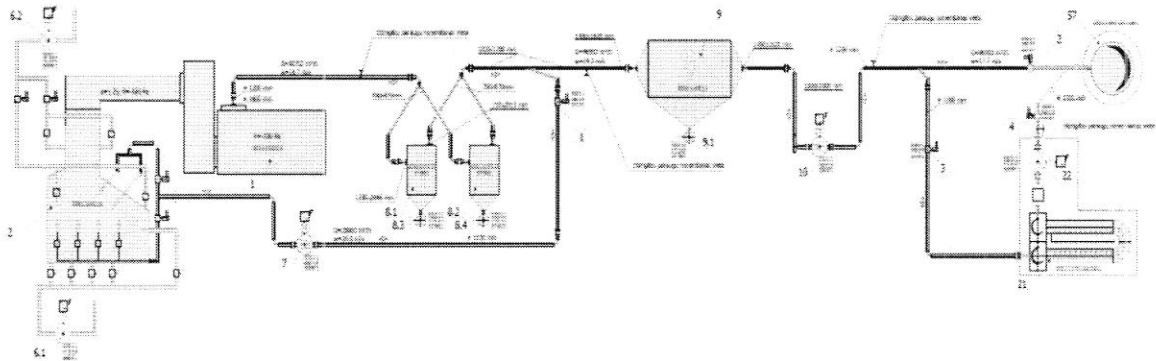
Kurināmais (šķelda) tiks piegādāts ar autotransportu, kravas transporta apgriešanās laukums (~1200 m²) būs ar cieta segumu. Kurināmo piegādās uz automatizētu slēgtu noliktavu ar automātiski aizveramiem vārtiem un izkraus iedziļinātā bunkurā. Tādējādi šķeldas izkraušanas procesā maksimāli tiks samazināta cieta daļiņu nonākšana apkārtējā vidē. Biokurināmā noliktavas, kurināmā izkraušanas, šķirošanas un transporta telpas būs aprīkotas ar piespiedu ventilācijas un filtru sistēmām, kas novērsīs putekļu izdalīšanos apkārtējā vidē. No pieņemšanas bunkura šķeldu pārkraus uz noliktavu un tālāk uz kustīgajām grīdām, no kurām šķelda nonāks uz iekraušanas transportiera. Transportieris būs aprīkots ar elektromagnētu, kurš izvāks no kurināmā metāla piemaisījumus, savukārt ar sietiem nodalīs lielizmēra nemetāliskos piemaisījumus.

Kopējā noliktavas ietilpība būs līdz 5400 m³ ar laukumu 936 m². Bunkura dziļums nepārsniegs 3 m (šķeldas pārkraušanas noliktavai padziļinājuma nebūs). Noliktavas paredzētais būvapjoms ir 10 850 m³.

Noliktavā vienlaicīgi paredzēts izkraut līdz 4 kravas automašīnām. Vidēji vienā darba dienā, izņemot svētdienas, kad kurināmā piegāde nenotiks, tiks izkrautas līdz 20 kravas mašīnām, vienā autokravā var pārvadāt 24-26 tonnas (80-90 ber.m³) šķeldas. Piegādātā kurināmā daudzums tiks reģistrēts sverot katru kravu ar auto svariem. Auto svarus izmantos arī pelnu apjoma reģistrācijai.

Atkarībā no sistēmā pieprasītā siltuma daudzuma un ievadītā kurināmā parametriem šķelda no transportiera dozēti ar automatizētu kontroles sistēmu tiks padota uz sadegšanas kameru ar kustīgiem ārdiem (režģi) un automātisku pelnu izvades sistēmu. Režģis būs izgatavots no čuguna ar augstu hroma saturu. Sistēmā būs iekļauta arī primārā un sekundārā gaisa padeves sistēma ar ventilatoriem, ventiļiem un ventilācijas gaisa vadiem.

Dūmgāzu attīrīšanas un
sadeģšanas gaisa padeves shēma

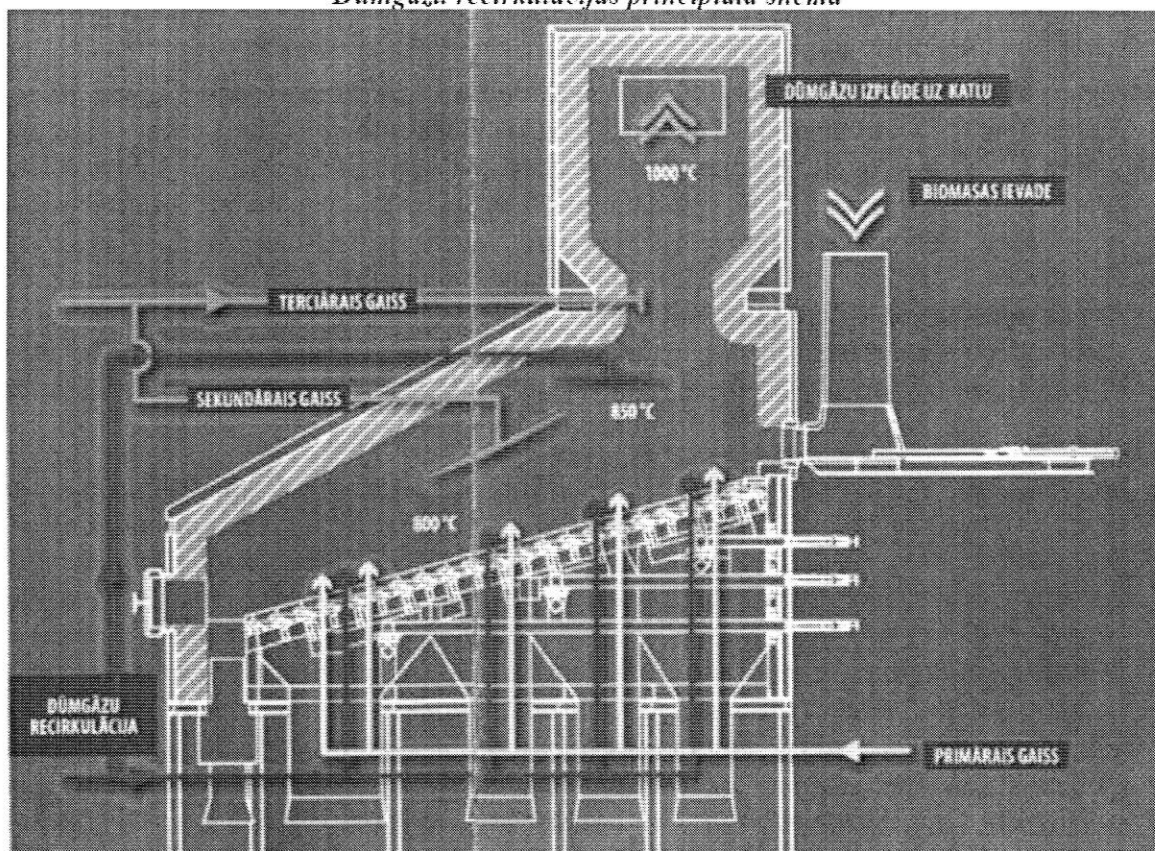

Sadeģšanas procesa temperatūra tiks kontrolēta ar izplūdes gāzu recirkulāciju. Tā kā recirkulācijā tiks izmantotas jau attīrītas siltas dūmgāzes, kuras tiek padotas kurtuvē atmosfēras gaisa vietā, iesniedzēja paredz, ka NO_x veidošanās dūmgāzēs tiks samazināta par līdz pat 20%. Papildus recirkulācijai NO_x emisiju samazinājumu izplūdē nodrošinās arī katla aprīkošana ar selektīvo nekatalītisko NO_x reducēšanas sistēmu, kurā izmanto amonija hidroksīdu (~25% amonjaka (NH₃) ūdens šķīdums) vai līdzvērtīgu ķīmisku vielu, kuru iesmidzinās tieši kurtuvē dūmgāzu izplūdes zonā. Amonjakam reaģējot ar slāpekļa oksīdiem, veidojas ūdens un slāpekļis. Paredzētas divas amonjaka izsmidzināšanas pakāpes, kas darbosies atbilstoši katla slodzei. Optimālais temperatūras diapazons būs robežās no 850°C līdz 1100°C.

Kurtuve un ūdens sildāmais katls būs savienoti ar „fire-tube” tipa savienojumu, katla darba tilpums būs līdz 50 m³, no tiem 43,9 m³ būs paša katla tilpums, bet 6,1 m³ kurtuves dzesējošā apvalka tilpums. Iekārtā būs uzstādīta automātiskā katla un dūmgāzu kondensatora tīrīšanas (pelnu, kvēpu un citu nosēdumu) sistēma, kura darbosies ar saspīestu gaisu. Katlu ēkā

vēdināšanas (ventilācijas) iekārtas būs aprīkotas ar filtru sistēmu, kas maksimāli novērsīs putekļu izdalīšanos apkārtējā vidē.

Dūmgāzu recirkulācijas principiālā shēma

Iekārta būs aprīkota ar pilnībā automatizētu pelnu izvadīšanas sistēmu no kurtuves un katla. Pelnu transportēšanai no kurtuves un katla izmantos slēgta „mitrā” tipa pelnu transportieri, kas nodrošinās pelnu dzēšanu un novērsīs pelnu veidošanos. Elektrostatiskajos filtros dūmgāzu plūsma virzīsies pa izlādes elektrodu blokiem, kas ir negatīvi lādēti un ap tiem tiek radīta vainagizlāde. Gāzu plūsmai virzoties cauri vainagizlādes apgabalam, tās sastāvā ietilpstošajām daļiņām tiek piešķirts negatīvs lādiņš. Izlādes elektrodus aptver iezemēta virsma – uztvērējelektrods, pie kura pretēji uzlādētās daļiņas pievelkas. Procesa nobeigumā uztvertās daļiņas no uztvērējelektroda tiek novāktas/notīrītas. Elektrofiltru iekārtu aprīkos ar pilnībā slēgtu sauso pelnu un putekļu savākšanas sistēmu un tajā tiks izmantoti analogiski konteineri kā slapjo pelnu savākšanai. Paredzams, ka gada laikā tiks savākts maksimāli līdz 700 t sausās pelnu un putekļu frakcijas. No cietajām daļiņām attīrītās dūmgāzes nonāks dūmgāzu kondensatorā (siltummainī). Kondensatorā, kas darbojas līdzīgi kā mitrais skruberis, notiks arī tālāka dūmgāzu attīrīšana no cietajām daļiņām, CO un NO_x.

Kondensāta novadīšana kanalizācijas sistēmā notiks caur attīrīšanas iekārtu, kurā bez mehāniskās filtrsistēmas paredzēta arī novadāmā ūdens pH regulācija ar NaOH šķīdumu. Maksimālais kondensāta daudzums, sadedzinot vidēji 50% mitru šķeldu, būs 58 530 m³ gadā (t.i., vidēji 160 m³ dienā). Neitralizācijai tiks izmantots nātrija sārma 45 % šķīdums līdz 31 l/dienā (līdz 11425 l/gadā) un tas tiks uzglabāts noliktavā 200 l tvertnēs.

Objektā elektroenerģiju nodrošinās divas neatkarīgas elektrolīnijas, kā arī dīzeļģenerators elektroenerģijas padeves traucējumu gadījumā.

Iesniedzēja norāda, ka biokurināmā katlu māja paredzēta darbam paralēlā režīmā ar katlu māju Rencēnu ielā 16, Rīgā.

Katlu mājai Rencēnu ielā 16, Rīgā, kuras operators ir iesniedzēja, Dienestā ir izsniegta B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja Nr.RI17IB0032 (turpmāk – Atļauja), katlu mājā nominālā ievadītā siltuma jauda ir 46,51 MW. Pārvalde Rencēnu ielā 16, Rīgā gāzes koģenerācijas iekārtas uzstādīšanai ar iekārtas nominālo ievadīto siltuma jaudu 2,976 MW 23.08.2018. ir sagatavojusi tehniskos noteikumus Nr.RI18TN0444.

Koksnes šķelda uz uzņēmuma teritoriju tiks piegādāta pa Krustpils ielu. Viens maršruts būs no Dienvidu tilta transporta mezgla puses, braucot pa Krustpils ielu un nogriežoties pa kreisi no tās uz Rencēnu ielu, otrs ir pa Krustpils ielu no Rīgas – Daugavpils šosejas puses, nogriežoties pa labi no Krustpils ielas uz Rencēnu ielu. Tālākā transporta kustība notiks pa Rencēnu ielu līdz pašai uzņēmuma teritorijai.

Transporta kustība atpakaļ notiks pa Rencēnu ielu Lubānas ielas virzienā, vai arī pa to pašu ceļu atpakaļ. Gadījumā, ja veidotos piegādātāju rinda, kā gaidīšanas laukums šķeldas automašīnu novietošanai ir izvēlēts esošs ceļa paplašinājums (kabata) pie Lubānas ielas 84/86, kurā ir iespēja novietot līdz 7 automašīnām. Saistībā ar paredzētās darbības īstenošanu iesniedzēja plāno izbūvēt aptuveni 100 m garu pievedceļu no Rencēnu ielas līdz katlu mājai. Paredzētās darbības vietā paredzēts pieslēgums centralizētajam ūdensvadam, sadzīves un lietus notekūdeņu tīkliem, siltummezglam un elektrotīkliem. Lietus notekūdeņu un ražošanas notekūdeņu priekšattīrīšanai paredzēts izbūvēt lokālas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Teritorija ir bez apbūves, pirms paredzētās darbības uzsākšanas teritorija tiks atbrīvota no krūmājiem un izklaidus augošiem kokiem.

Katlu mājas būvniecībai Rencēnu ielā b/n, Rīgā ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums tiek veikts saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.² panta pirmās daļas 4) punktu, kas nosaka, ka vairākām līdzīgām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju un kuru izmaiņu rezultātā summāri tiks sasniegtas šā likuma 2.pielikumā minētās robežvērtības, ir jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Likuma 2.pielikuma 3.1.apakšpunktā ir noteikts, ka ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma darbība ir rūpniecisko iekārtu uzstādīšana tvaika un karstā ūdens ražošanai, ja to ievadītā siltuma jauda pārsniedz 50 MW. Konkrētajā gadījumā Rencēnu ielā b/n, Rīgā biokurināmā katlumājas ievadītā siltuma jauda ir paredzēta 47 MW, savukārt nepilnu 200 m attālumā Rencēnu ielā 16, Rīgā atrodas iesniedzējai piederoša šķeldas katlumāja ar ievadīto siltuma jaudu 46,51 MW, tāpat šajā adresē plāno savu darbību uzsākt gāzes koģenerācijas iekārta. Visu sadedzināšanas iekārtu kopējā ievadītā siltuma jaudu 96,486 MW. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir secināms, ka konkrētajā apkaimē līdz ar jaunās šķeldas katlumājas izbūvi kopējā karstā ūdens ražošanas rūpniecisko iekārtu ievadītā siltuma jauda pārsniegs ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma sliekšni 50 MW. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 8.pants nosaka, ka, piesakot darbību, ierosinātais norāda vismaz divus dažādus risinājumus attiecībā uz šīs darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem. Ņemot vērā, ka iesniedzēja iesniegumā nav norādījusi divus dažādus risinājumus attiecībā uz šīs darbības vietu vai izmantojamo tehnoloģiju veidiem, Dienests kā otru alternatīvu pieņēma to, ka iesniedzēja varētu neizbūvēt un neekspluatēt katlu māju.

5.Paredzētās darbības ietekmes uz vidi vērtēšanas nepieciešamības pamatojums (iespējamās ietekmes būtiskuma novērtējums):

Plānotā uzņēmuma teritorija atrodas Rīgas pilsētā, tuvākā publiskās apbūves teritorija atrodas ~ 270 m attālumā, dzīvojamās apbūves teritorija Z virzienā atrodas ~ 1,3 km attālumā un ~800 m attālumā D virzienā. Tuvējā apkārtnē atrodas tādi uzņēmumi kā SIA „Grindeks” (~720 m uz DR), SIA „Latvijas ķīmija” (~ 650 m uz ZR), dzelzceļa stacija „Šķirotava” (~1,6 km uz D), dažādi metālapstrādes un kokapstrādes uzņēmumi, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, auto remontdarbnīcas un cita profila uzņēmumi, kuru darbība ir saistīta ar ķīmiskām vielām un produktiem. Teritorija ir izvietota tiešā AS „RĪGAS SILTUMS” maģistrālo siltumtīklu tuvumā.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas teritorijas plānojumu paredzētās darbības vieta atrodas Ražošanas un komercdarbības apbūves teritorijā un ir atļautā teritorijas izmantošana, paredzētās darbības vieta atrodas SIA „Latvijas ķīmija” drošības aizsargjoslā.

Lietas materiālos ir Rīgas domes Pilsētas siltumapgādes jautājumu komisijas 30.04.2019. lēmums Nr.219 (turpmāk – Lēmums), saskaņā ar kuru ir izsniegta atļauja siltumenerģijas ražošanas procesa nodrošināšanai izmantot biomasas (šķeldas) kurināmo katlu māju Rencēnu ielā b/n (kadastra Nr.0100 121 1239 un 0100 121 4114), Rīgā.

Kā izriet no Lēmuma un Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta kartogrāfiskā materiāla „Gaisa piesārņojuma ar slāpekļa dioksīdu (NO₂) un daļiņām PM₁₀ zonējuma kartes” (<https://mvd.riga.lv/uploads/piesarnojuma-kartes/index.html#11/56.9717/24.1302>, dati skatīti 20.06.2019., 16.07.2019.) paredzētās darbības vieta atrodas gaisa piesārņojuma ar NO₂ teritoriālā zonējuma III zonā (gada vidējā koncentrācija ir mazāka par 30 μg/m³) un gaisa piesārņojuma ar daļiņām PM₁₀ teritoriālā zonējuma III zonā (gada vidējā koncentrācija ir mazāka par 30 μg/m³).

Atbilstoši iesniegumā minētajam iesniedzējas plānotās darbības vieta Rencēnu ielā b/n (kadastra Nr.0100 121 1239, 0100 121 4116), Rīgā atrodas ~ 150-200 m attālumā D virzienā no iesniedzējai piederošās šķeldas katlumājas Rencēnu ielā 16, Rīgā ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 46,51 MW. Rencēnu ielā 16, Rīgā darbību veiks arī gāzes koģenerācijas iekārta ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 2,976 MW. No paredzētās darbības vietas ~ 760 m attālumā DR virzienā Krustpils ielā 53, 71A un Rencēnu ielā 3B, Rīgā atrodas AS „Grindeks” katlu māja ar nominālo jaudu 10,22 MW (2x2,46 MW un 5,3 MW), no objekta ~ 850 m attālumā R virzienā Krustpils ielā 35A, Rīgā atrodas SIA „LEXEL FABRIKA” katlumāja ar kopējo ievadīto siltuma jaudu 0,848 MW (0,408 MW un 0,44 MW). Pēc Dienesta rīcībā esošās informācijas ~ 250 m attāluma R virzienā atrodas arī bijusī Šķirotavas cietuma teritorija, kurā atradās ar akmeņoglēm kurināma katlumāja ar kopējo siltuma jaudu 4,153 MW (šobrīd nav spēkā piesārņojošas darbības atļaujas).

Iesniedzējai ir spēkā esoša Atļauja (pārskatīta 03.05.2018.) katlu mājas darbībai Rencēnu ielā 16, Rīgā. Iesniedzēja atsaucoties uz Atļauju un to, ka Rencēnu ielā b/n ir paredzētas analogiskas sadedzināšanas iekārtas kā Rencēnu ielā 16, norāda, ka kopējā aprēķinātā gaisu piesārņojošo vielu izmešu summa būs 464,40 t/a, neskaitot oglekļa dioksīdu. Oglekļa oksīda aprēķinātais daudzums 304,98 t/a, NO_x aprēķinātais daudzums nepārsniegs 115,8 t/a, SO₂ aprēķinātais daudzums nepārsniegs 15,02 t/a, cieto daļiņu PM aprēķinātais daudzums nepārsniegs 11,96 t/a, cieto daļiņu PM₁₀ aprēķinātais daudzums nepārsniegs 8,86 t/a, cieto daļiņu PM_{2,5} aprēķinātais daudzums nepārsniegs 7,78 t/a. Iesniedzēja norāda, ka aprēķinātajos piesārņojošo vielu emisiju apjomos varētu tikt veiktas nebūtiskas korekcijas, ņemot vērā kondensatora darbību un to, ka katlu mājā tiks uzstādīta NO_x emisijas samazināšanas iekārtas. Kondensatorā, kas darbojas līdzīgi kā mitrais skruberis, notiks arī tālāka dūmgāzu attīrīšana no cietajām daļiņām, CO un NO_x. Iesniedzēja iesniegumā atsaucas uz pētījumu „Dūmgāzu kondensators lielas jaudas šķeldas katliem” un norāda, ka šāda kondensatora teorētiskā attīrīšanas efektivitāte cietajām daļiņām ir 90%, CO - 15% un NO_x - 12%, tomēr analogisku katlu ekspluatācija Rencēnu ielā 16, Rīgā, pēc emisiju mērījumiem norāda uz mazāku piesārņojošo vielu attīrīšanas efektivitāti.

Dienests vērš uzmanību, ka uz Atļaujas pārskatīšanu (Atļauja pārskatīta 03.05.2018.) tika sagatavots stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekts (turpmāk – SPAELP). Piesārņojošo vielu emisiju aprēķināšana no katla tika veikta izmantojot AP 42, Fifth Edition, Volume I Chapter 1: External Combustion Sources 1.6 Wood Residue Combustion In Boilers emisijas faktoros atbilstoši Ministru Kabineta 02.04.2013. noteikumu Nr. 182 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” 10.3. apakšpunktā norādītajai prioritārajai metodikas izvēlei. SPAELP tika secināts, ka no emisijas avota tiks emitētas piesārņojošas vielas – oglekļa oksīds, slāpekļa dioksīds, sēra dioksīds, cietās daļiņas, tai skaitā, PM₁₀ un PM_{2,5}. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķināšanai tika izmantota VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” piederošā datorprogramma „EnviMan”, versija Beta 3.0D (izstrādātājs Zviedrijas kompānija OPSIS AB), beztermiņa licence Nr. 0476-7349-8007. Izejas datiem tika izmantots meteoroloģiskais raksturojums, dati par fizikālajiem parametriem, emisiju apjomiem un avotu darbības dinamiku. Fona piesārņojuma modelēšanā tika izmantoti Rīgas novērojumu stacijas dati.

Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšanas rezultāti ļāva secināt, ka SIA „Rīgas BioEnergija” katlumājas Rencēnu ielā 16, Rīgā ietekme uz gaisa kvalitāti nepārsniedz Ministru kabineta 03.11.2010. noteikumos Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktās robežvērtības teritorijās, kurās vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem; piesārņojošo vielu koncentrācijas nepārsniedz Ministru kabineta 12.12.2017. noteikumu Nr. 736 „Kārtība, letekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.R119SI0094

kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” 4. pielikumā noteiktās emisijas robežvērtības gaisu piesārņojošo vielu emisijai no vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām. Tā kā gaisu piesārņojošo vielu koncentrācija daļiņām PM_{2,5} (gada koncentrācija) (robežlielums daļiņām PM_{2,5} no 2020. gada janvāra – 20 µg/m³) pārsniedza 70 % no Ministru kabineta 03.11.2009. noteikumos Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktā robežlieluma, atbilstoši Ministru kabineta 02.04.2013. noteikumu Nr. 182 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” 27. punktam šai vielai tika veikta jutīguma analīze. Jutīguma analīzē tika modelēta piesārņojošo vielu izkliede katram no pēdējiem trim minimāli iespējamiem statistiskajiem meteoroloģiskajiem periodiem (2014.-2016. gads). Veiktā jutīguma analīze daļiņām PM_{2,5} ļāva secināt, ka no SIA „Rīgas BioEnergija” katlumājas Rencēnu ielā 16, Rīgā nepastāv Ministru kabineta 03.11.2010. noteikumos Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteikto robežvērtību pārsniegšanas iespēja. Gaisa piesārņojošo vielu summārās koncentrācijas vietās, kur tiek vērtēta gaisa kvalitātes atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai, normatīvi netiks pārsniegti. Veicot piesārņojošo vielu izkļedes modelēšanu, tika noteikti nelabvēlīgi meteoroloģiski apstākļi.

Saskaņā ar SPAELP izkļedes aprēķinu rezultāti bija sekojoši:

Piesārņojošā viela	Maksimālā operatora piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija, µg/m ³	Maksimālā summārā koncentrācija, µg/m ³	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta vai šūnas centroīda koordinātas LKS92 sistēmā	Operatora piesārņojošās darbības emitētā daļa summārajā koncentrācijā, %	Summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
Oglekļa oksīds	62,45	383,45	8 h/gads	x=512643 y=308786	16,29	3,83
Slāpekļa dioksīds	31,66	56,77	1 h/gads	x=512693 y=308886	55,77	28,39
	1,78	26,71	Gads/gads	x=513043 y=308636	6,66	66,78
Daļiņas PM ₁₀	0,44	24,45	24 h/gads	x=513043 y=308586	1,8	48,9
	0,14	24,15	Gads/gads	x=513043 y=308586	0,58	60,4
Daļiņas PM _{2,5}	0,12	16,22	Gads/gads	x=513043 y=308586	0,74	64,88 81,1*
Sēra dioksīds	4,02	4,62	1 h/gads	x=512693 y=308886	87,01	1,32
	1,36	1,96	24 h/gads	x=512693 y=309136	69,39	1,57

Kā ir secināms no datiem, uz Atļaujas pārskatīšanas brīdi jutīguma analīzes veikšanas sliksnim tuvojās gaisu piesārņojošo vielu koncentrācija slāpekļa dioksīdam (gada koncentrācija) un daļiņām PM₁₀ (gada koncentrācija).

SPAELP, līdz ar to arī pārskatītajā Atļaujā netika vērtēta plānotās gāzes koģenerācijas iekārtas darbība Rencēnu ielā 16, Rīgā un tās ietekme uz gaisa kvalitāti. Nav izslēdzams, ja būtu izbūvēta (SPAELP tiktu izvērtēta arī) gāzes koģenerācijas iekārta, jutīguma analīze būtu jāveic arī slāpekļa dioksīdam, gāzes koģenerācijas iekārta var ietekmēt arī gaisa piesārņojuma teritoriālā zonējuma karti un zonu ģeogrāfisko izvietojumu.

Dienesta ieskatā papildus izvērtējot arī plānotās katlumājas Rencēnu ielā b/n, Rīgā darbību, viennozīmīgi ir secināms, ka palielināsies piesārņojošo vielu emisijas apjoms, pasliktināsies gaisa kvalitāte. Šobrīd, ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma procedūras ietvaros, nav iespējams noteikt, vai katlumājas darbības rezultātā tiks nodrošināti gaisa

ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.RI19SI0094

kvalitātes normatīvi, jo nav veikts jaunās katlumājas Rencēnu ielā b/n, Rīgā ietekmes uz gaisa kvalitāti izvērtējums. Ja Dienests iepriekš attiecībā uz gāzes koģenerācijas iekārtu norādīja, ka tā var ietekmēt arī gaisa piesārņojuma teritoriālā zonējuma karti un zonu ģeogrāfisko izvietojumu, tad iesniedzējas plānotā biokurināmā katlumāja ar ievadīto siltuma jaudu 47 MW noteikti ietekmēs gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu.

Katlumājas ūdensapgāde tiks nodrošināta no pieslēguma SIA „Rīgas ūdens” centralizētajiem tīkliem saskaņā ar noslēgto līgumu. Sadzīves vajadzībām un tehnoloģisko iekārtu un ražošanas telpu apkopei ūdens tiks izmantots vidēji līdz 800 m³/gadā. Papildus ūdens paredzēts sistēmas papildināšanai (vasaras sezonā). Nepieciešamo ūdens daudzumu līdz 40 820 m³/gadā paredzēts ņemt no SIA „Rīgas ūdens” ūdensapgādes tīkliem, 37 200 m³ ūdens pēc apstrādes sagatavošanas iekārtā tiks ielaists siltumtīklu sistēmā un notekūdeņos tas nenonāks. Pelnu mitrināšanai tiks izmantots ūdens, kas veidosies dūmgāzu kondensatorā.

Katlumājas sadzīves un ražošanas notekūdeņi tiks novadīti SIA „Rīgas ūdens” centralizētajā sadzīves notekūdeņu sistēmā saskaņā ar noslēgto līgumu. Paredzamais sadzīves notekūdeņu apjoms – līdz 200 m³/gadā, ražošanas telpu un iekārtu apkopei – līdz 600 m³/gadā. Dūmgāzu kondensatora ūdens (atkarībā no sadedzināmās šķeldas mitruma līdz 58 080 m³/gadā) pēc neitralizācijas nostādinātājā un attīrīšanas mehāniskajos filtros tiks novadīts pilsētas sadzīves kanalizācijas sistēmā, 450 m³ kondensāta tiks izmantoti pelnu mitrināšanai un notekūdeņos nenonāks. Teritorijā tiks izbūvēta lietusu ūdeņu savākšanas un attīrīšanas (eļļas un smilšu uztvērēji) sistēma ar pieslēgumu Rīgas pilsētas lietusu ūdeņu kanalizācijas sistēmai.

Dienesta ieskatā pieteiktās darbības īstenošanā iesniedzējai jānodrošina, lai kondensāta attīrīšanas, neitralizācijas un novadīšanas sistēma nodrošinātu tādu parametrus, kas atbilstu Rīgas domes 02.07.2002. saistošo noteikumu Nr.22 „Noteikumi par notekūdeņu novadīšanu pilsētas kanalizācijas tīklā” prasībām.

Katlumājas ekspluatācijas laikā nav paredzama augsnes piesārņošana. Darbības, kas varētu radīt ietekmi uz augsnes, grunts un gruntsūdeņu kvalitāti, tiks veiktas uz asfaltētiem laukumiem, kuri aprīkoti ar lietusu kanalizāciju, vai iekštelpās.

Dienests katlumājas darbībai normālos apstākļos, tai skaitā ņemot vērā paredzētos pieslēgumus pie pašvaldības centralizētajiem ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas tīkliem, neparedz nozīmīgu ietekmi uz grunts un gruntsūdeņu kvalitāti.

Saskaņā ar iesniegumā minēto agregāti, kas radīs troksni (sūkņu iekārtas, iekārtu darbības nodrošināšanas motori u.c.) atradīsies iekštelpās un tiks nodrošināti ar trokšņa izolāciju (trokšņu slāpējošiem ekrāniem un kārbām). Iesniedzēja norāda, ka iekārtu trokšņa līmenis uz uzņēmuma robežas nepārsniegs 40 dB(A) un telpās 1 m attālumā no iekārtām 85 dB(A). Dīzeļģenerators trokšņa līmenis ir virs 80 dB(A), tomēr tā darbība paredzēta tikai netipiskos apstākļos. Dūmsūknis rada troksni - 82 dB(A), pneimoāmurs – 85 dB(A), kompresors nepārsniedz 74 dB(A), ūdenssūkņi – 80 līdz 85 dB(A), ventilatori virs 80 dB(A). Ja radīsies nepieciešamība, gaisa vadiem pastāv iespēja uzstādīt skaņas slāpētāju (*silencer*).

Dienesta ieskatā uzņēmumam katlumājas darbība jāplāno tādā veidā, lai katlumājas darbības laikā tiktu nodrošināti Ministru kabineta 07.01.2014. noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktie trokšņu robežlielumi.

Iesniedzēja ir norādījusi šādu objektā iespējamo atkritumu veidus un apjomus:

Atkritumu klase	Atkritumu nosaukums	Atkritumu bīstamība	Rašanās avots	Radītais daudzums (tonnas gadā)
200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi	Nav bīstami		5,0
100101	Kurtuvju pelni	Nav bīstami	Kurtuve un katls	2000,0
100119	Citi gāzu attīrīšanas atkritumi, kuri	Nav bīstami	Lidojošie pelni un	700,0

Atkritumu klase	Atkritumu nosaukums	Atkritumu bīstamība	Rašanās avots	Radītais daudzums (tonnas gadā)
	neatbilst 100118 klasei		putekļi no elektrostatiskajiem filtriem	
150202	Absorbenti, filtru materiāli (tai skaitā citur neminēti eļļu filtri), slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri ir piesārņoti ar bīstamām vielām	Bīstami	Iekārtu apkope	1,0
130205	Nehlorētas minerālās motoreļļas, pārneseļļas un smēreļļas	Bīstami	Iekārtu apkope	1,0
150101 150102 150103 150104	Papīra un kartona iepakojums Plastmasas iepakojums Koka iepakojums Metāla iepakojums	Nav bīstami	Kondensāta attīrīšanas iecirknis, iekārtu apkopē izmantoto palīgmateriālu iepakojums	5,0
130507	Eļļains ūdens no eļļas un ūdens atdalīšanas iekārtām	Bīstami	No lietusūdeņu attīrīšanas iekārtām	5,0
190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem	Nav bīstami	No lietusūdeņu attīrīšanas iekārtām	15,0

Dienests secina, ka uzņēmuma darbības rezultātā tiek prognozēta noteiktu atkritumu veidu rašanās. Iesniedzēja iesniegumā norāda, ka paredzētās darbības vietā radušies atkritumi tiks uzglabāti tiem atbilstošos konteineros un tiks nodoti apsaimniekotājiem, kuri saņēmuši atkritumu apsaimniekošanas vai piesārņojošās darbības atļaujas. Dienests papildus vērš uzmanību, ka nav sajaucami nebīstamie atkritumi ar bīstamajiem atkritumiem.

Saistībā ar pieteikto darbību atzīmējams, ka paredzētās darbības vietas tuvumā Rencēnu ielā 25A, Rīgā atrodas 2 uzņēmumi, kuri nodarbojas ar atkritumu apsaimniekošanu un kuriem ir izsniegtas B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas – SIA „Metalekspo” un SIA „Sanekss Metāls”.

Ņemot vērā, ka iesniedzēja savu piesārņojošo darbību nepiesaka kā atkritumu apsaimniekošanas darbību, Dienesta ieskatā riski, ka teritorija (uzņēmuma tuvākā apkārtnē) varētu tikt piegružoti, ir minimāli. Tanī pat laikā Dienests vērš uzmanību, ka, lai arī kopējais gada laikā prognozētais atkritumu apjoms nav nozīmīgs, pēdējā laikā ir aktualizējies jautājums saistībā ar sadedzināšanās iekārtās radušos pelnu turpmāko izmantošanu. Aprūtinājumu pelnu turpmākai izmantošanai rada tas, ka to sastāvā nozīmīgās koncentrācijās var atrasties smagie metāli, kas aprūtinā to turpmāku izmantošanu (piemēram, augsnes ielabošanai).

Iesniedzēja iesniegumā norāda, ka transportieris būs aprīkots ar elektromagnētu, kurš izvāks no kurināmā metāla piemaisījumus, savukārt ar sietiem nodalīs lielizmēra nemetāliskos piemaisījumus. Dienestam rodas bažas par kurināmā šķeldas kvalitāti un izcelsmi, jo dabiskā šķeldā nav jāatrodas metāla piemaisījumiem vai lielizmēra nemetāliskiem piemaisījumiem. Dienests neizslēdz iespēju, ka katlumājā varētu tikt kurināta šķelda ar koksnes atkritumu piemaisījumu. Šāds risinājums nav pieļaujams, jo atkritumu sadedzināšanu reglamentē speciāli normatīvie akti, kas nosaka specifiskas prasības atkritumu sadedzināšanai.

Papildus iepriekš minētajam jāatzīmē, ka paredzētās darbības vieta ietilpst SIA „Latvijas ķīmija” drošības aizsargjoslā, kas ir paaugstinātas bīstamības objekts. Saistībā ar iepriekš minēto atzīmējams, ka šķelda ir degošs materiāls un koksnes putekļi (maisījumā ar gaisu) uzskatāmi par ugunsbīstamiem/sprādzienbīstamiem. Dienesta ieskatā uzņēmumam jāizstrādā ugunsdrošības noteikumi, jāinformē darbiniekus par atļautām / aizliegtām rīcībām uzņēmuma

teritorijā. Ņemot vērā diezgan lielo attālumu līdz paaugstinātas bīstamības objektam, Dienesta ieskatā uzņēmumam nevajadzētu radīt nozīmīgu ietekmi uz SIA „Latvijas ķīmija”.

No paredzētās darbības vietas ~ 2,5 km attālumā DR virzienā atrodas Daugava un ~ 4 km attālumā A virzienā atrodas Dauguļupīte. Teritorijas tiešā tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, mikroliegumi, īpaši aizsargājami biotopi un aizsargājamu sugu dzīvotnes.

Dienesta ieskatā uzņēmumam nav paredzama nozīmīga ietekme uz jutīgām un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām un teritorijām.

Lai arī projekts ir atbalstīts Rīgas domes Pilsētas siltumapgādes jautājumu komisijā un kā sociāli ekonomisks projekts tas ir saistošs Rīgas iedzīvotāju interesēm, kā arī iesniedzēja ir paredzējusi ietekmi uz vidi mazinošos pasākumus (slēgtas noliktavas izmantošana šķeldas izkraušanai un uzglabāšanai, NO_x emisiju samazināšanas iekārtu uzstādīšana, nepieciešamības gadījumā tiks izvērtēti papildus pasākumi arī CO un daļiņu PM emisiju samazināšanai), tomēr Dienesta ieskatā sabiedrības interesēm saistošas ir arī tiesības atrasties vidē, kurā gaisa kvalitāte ir atbilstīga normatīvo aktu regulējuma prasībām.

Šobrīd no lietas materiāliem nav rodama pārliecība, ka katlumājas Rencēnu ielā b/n, Rīgā ietekmes zonā tiks nodrošināti Ministru kabineta 03.11.2010. noteikumos Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktie gaisa kvalitātes normatīvi, tāpat nav pierādījumu par piesārņojošo vielu koncentrācijas dūmgāzēs atbilstību Ministru kabineta 12.12.2017. noteikumu Nr.736 „Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” prasībām.

Secinājumi:

Iesniedzējas pieteiktā darbība ir jaunas biokurināmā katlumājas ar ievadīto siltuma jaudu 47 MW būvniecība Rencēnu ielā b/n, Rīgā. Ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma ietvaros tika secināts, ka nozīmīgākā ietekme, ko radīs jaunā pieteiktā darbība, ir saistāma ar ietekmi uz gaisa kvalitāti. Biokurināmā katlumājas darbības rezultātā palielināsies gaisa piesārņojošo vielu emisijas apjoms, kas veicinās gaisa kvalitātes pasliktināšanos Rīgas pilsētā. Gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi ir viena no nozīmīgākajām vides problēmām Rīgas pilsētā. Gaisa kvalitātes pasliktināšanās rada riskus iedzīvotāju veselībai.

Iesniedzēja iesniegumam nav pievienojusi ietekmes uz gaisa kvalitāti izvērtējumu, kas pierādītu, ka biokurināmā katlumājas Rencēnu ielā b/n, Rīgā ietekmes zonā tiks nodrošināti Ministru kabineta 03.11.2010. noteikumos Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktie gaisa kvalitātes normatīvi, tāpat nav pierādījumu par piesārņojošo vielu koncentrācijas dūmgāzēs atbilstību Ministru kabineta 12.12.2017. noteikumu Nr.736 „Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” prasībām. Līdz ar to nav objektīvi secināms, cik lielu ietekmi radīs jaunās biokurināmā katlumājas darbība, vai tiks ievērotas normatīvo aktu prasības un vai vispār biokurināmā katlumājas darbība ir pieļaujama.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Dienesta ieskatā piesardzības nolūkos ir jāveic pieteiktās darbības papildus izvērtējums.

Iesniedzēja iesniegumā analizējot plānotās biokurināmā katlumājas savstarpējo un kopējo ietekmi ar citām esošām vai akceptētām paredzētajām darbībām, kas ietekmē vienu un to pašu teritoriju, analizē šķeldas katlumājas un gāzes koģenerācijas iekārtas darbību Rencēnu ielā 16, Rīgā, uzņēmuma plānotās biokurināmā katlumājas darbību Rencēnu ielā b/n, Rīgā, AS „Grindeks” Krustpils ielā 53, 71A, Rencēnu ielā 3B, Rīgā katlumājas (kopējā nominālā jauda 10,22 MW) darbību, SIA „LEXEL FABRIKA” katlumājas (kopējā ievadītā siltuma jauda 0,848 MW) darbību Krustpils ielā 35A, Rīgā. Iesniedzēja piemin arī SIA „Kokmateriālu tirdzniecības grupa”, SIA „Sanekss Metāls”, SIA „Trans Trades Logistics” un bijušā Šķirotavas cietuma darbību. Dienests no savas puses vērš uzmanību, ka savstarpējā uzņēmumu ietekmes zonā atrodas arī SIA „LATVIJAS ĶĪMIJA” katlumāja Cesvaines ielā 13, Rīgā ar kopējo sadedzināšanas iekārtu ievadīto siltuma jaudu 0,419 MW, SIA „KOMPĀNIJA” ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr.R119SI0094

AVOTIŅI” Rustēnu ielā 1, Katlakalna ielā 17C, 10, Cesvaines ielā 9A, Rīgā katlumāja ar kopējo sadedzināšanas iekārtu ievadīto siltuma jaudu 0,621 MW.

Ņemot vērā plānotās biokurināmā katlumājas ietekmes zonā esošās iesniedzējas un citu uzņēmumu katlumājas/ sadedzināšanas iekārtas, ir secināms, ka kopējā sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltuma jauda sasniedz 108,594 MW.

Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11.panta 1.b)apakšpunktā ir noteikts, ka viens no kritērijiem, pēc kuriem tiek novērtēta paredzētās darbības ietekme uz vidi, ir paredzētās darbības un citu darbību savstarpējā un kopējā ietekme. Lai arī plānotā biokurināmā katlu māja ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 47 MW Rencēnu ielā b/n, Rīgā pati par sevi nesasniedz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. pielikumā 2. punktā noteikto ietekmes uz vidi novērtējuma robežsliekšni sadedzināšanas iekārtām – 100 megavati vai vairāk, Dienesta ieskatā, ņemot vērā likuma 11.panta 1.b)apakšpunktā noteikto kritēriju attiecībā uz līdzīgu darbību summēšanu, ir jāsummē katlumāju (sadedzināšanas iekārtu) darbība iesniedzējas plānotās biokurināmā katlumājas Rencēnu ielā b/n, Rīgā ietekmes zonā. Tādā gadījumā biokurināmā katlumāja ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 47 MW Rencēnu ielā b/n, Rīgā sasniedz ietekmes uz vidi novērtējuma robežsliekšni un šai darbībai ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, Dienesta ieskatā iesniedzējas pieteiktajai biokurināmā katlumājai ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 47 MW Rencēnu ielā b/n, Rīgā ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, kuras laikā būs iespējams objektīvi izvērtēt plānotās darbības ietekmi uz Rīgas pilsētas gaisa kvalitāti, kā arī pieļaujamību no normatīvo aktu viedokļa, nepieciešamības gadījumā būs iespējams paredzēt pasākumus/ risinājumus nelabvēlīgu ietekmju samazināšanai.

6.Izvērtētā dokumentācija:

Iesniedzējas 21.05.2019. iesniegums (Vides pārraudzības valsts biroja 17.06.2019. pārsūtītais iesniegums) un apliecinājums par valsts nodevas apmaksu.

7.Sabiedrības informēšana:

Dienests ar 20.06.2019. vēstuli Nr. 4.5.-20/4751 „Par informatīva paziņojuma nosūtīšanu” nosūtīja informāciju par paredzēto darbību Rīgas pilsētas domei un biedrībai „Vides aizsardzības klubs”, kā arī informatīvo paziņojumu par paredzēto darbību publicēja Valsts vides dienesta tīmekļa vietnē. Līdz šim nav saņemtas sabiedrības atsauksmes vai priekšlikumi.

8.Administratīvā procesa dalībnieku viedokļi:

Iesniedzēja sākotnēji vērsās Vides pārraudzības valsts birojā ar lūgumu pieņemt lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu, jo tiešā tuvumā Rencēnu ielā 16, Rīgā esošai šķeldas katlumājai un plānotai koģenerācijas iekārtai Rencēnu ielā b/n, Rīgā iesniedzēja ir ieplānojusi izbūvēt jaunu šķeldas katlumāju, kur visu abās adresēs esošo/ plānoto sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltuma jauda sasniedz 96,486 MW.

Ņemot vērā, ka jaunā katlumāja Rencēnu ielā b/n, Rīgā tieši neklasificējas kā likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikuma objekts, Vides pārraudzības valsts birojs iesniedzējas iesniegumu pārsūtīja Dienestam ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai.

9.Piemērotās tiesību normas:

- Administratīvā procesa likums.
- Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
- Atkritumu apsaimniekošanas likums.
- MK 13.01.2015. noteikumi Nr. 18 „Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”.
- MK 30.11.2010. noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”.

- MK 03.11.2009. noteikumi Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”.
- MK 12.12.2017. noteikumi Nr.736 „Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām”.
- Rīgas pilsētas teritorijas plānojums.

Lēmums:

Piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru SIA „Rīgas BioEnergija” ierosinātajai darbībai – biokurināmā katlumājas būvniecībai Rencēnu ielā b/n (kadastra Nr.0100 121 1239, 0100 121 4116), Rīgā.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 79.panta pirmajai daļai un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 14.¹ panta otrajai daļai šo lēmumu mēneša laikā no spēkā stāšanās dienas var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā. Iesniegumu par apstrīdēšanu iesniegt Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV-1045.

Direktore

D.Kalēja

Rubina 67084267

kristine.rubina@lielriga.vvd.gov.lv